

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 72.— K. negyedévre 18.— K.
félévre 36.— K. egy hónapra 6.— K.
Egyes szám ára 24 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 305.

Szeged, 1919.

VIII évfolyam 44 szám.

Szombat, február 22.

Agyonlőtték a bajor miniszterelnököt. — Merénylet a müncheni tartománygyűlésen. — Több miniszter megsebesült. —

Bolsevik kormánytanács Münchenben.

München, február 21. Eisner Kurt miniszterelnököt, amint lakásából a közeli tartománygyűlés épületébe gyalog ment, az épület közelében, röviddel 10 óra előtt agyonlőtték. Egy fiatalember feléje ugrott és többször rálőtt. Két lövés Eisner Kurt fejét érte és rögtön meghalt. A merénylő egy diák. A tartománygyűlés megnyitása alkalmából hullámozó tömegben nagy pánik keletkezett. Magát a gyűlést Eisner halálának közlésével nyitották meg és fél órára nyomban félbeszakították. Kiderült, hogy Unterleitner miniszter, aki Eisner Kurt kíséretében volt, szintén megsebesült. A tettes gróf Arco-Valley, a legrégebb bajor nemesi család sarja. A merénylőt elfogták. Elfogatása közben egy matróz lelőtte. A merénylő az ellenforradalmi monarchista mozgalomhoz tartozik.

Münchenben forradalom van.

Bécs, február 21. A Neue Freie Presse-nek jelentik Münchenből: A tartománygyűlés zsufolásig telt üléstermék és karzatát a miniszterelnök halálhíre mint villámcsapás járta át. Nyomban bezárták az épület összes kapuit, kikapcsoltatták a telefont és rövid időre fel-

függesztették az ülést. Röviddel 11 óra után az ülést ismét megnyitották. Auer belügyminiszter rövid nekrolózbán megemlékezett Eisnerrel. Utána a néppárt egy tagja akart nyilatkozni. Alig mondotta ki azonban az első pár szót, amikor a miniszteri székek mögött lévő ajtódrapéria mögül

előugrott egy hosszú tábori szürke felsőkabátba levő ember és revolverrel Auer minisztert mellbelőtte és rálőtt Osel bajor néppárti képviselőre is, aki szintén a földre bukott. A harmadik lövés Gerei őrnagy hadügyi kormánybiztosra érte. A karzatról is lövöldözések hangzottak. Oriási tumultus keletkezett, amelyben a merénylőnek sikerült a teremből kimenekülni.

Frankfurt, február 21. A Bureau Europeen Presse müncheni jelentése szerint Auer és Rosshaupter minisztereket is megölték.

Berlin, február 21. Ép most az a hír érkezett Münchenből, hogy Spartacus és bolsevik kormánytanács alakult. Az összes lapokat megszállták. A városban óriási az izgatottság, amely dél óta óráról-óra növekszik.

Megmozdult a szociáldemokrata párt.

— Erélyes intézkedés a kommunisták ellen. — A bolsevik vezérek letartóztatása. —

Budapest, február 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) Dietz főkapitány az éjszaka folyamán, miután a tüntetésről szóló kimerítő jelentést megkapta, felment a várba, ahol jelentést tett a minisztertanácsnak az eseményekről. A minisztertanács azonnal behatóan foglalkozott a főkapitány jelentésével, amelynek alapján elhatározta, hogy a Kommunista párt vezéreivel, agitátoraival szemben most már a legszigorubbán fog eljárni.

A rendőrség előkészületei.

A határozatot közölték a főkapitánnyal, visszatérve a főkapitányságra, kiadta a parancsot a nagyriadó jelzés megadására, összpontosította a főkapitányságon a védősereget és a népszerűséget. A főváros területét 46 szakaszra osztotta fel és a riadóra egybegyűlt karhatalmat ezeken a szakaszokon belül helyezte el. Hajnali 2 órakor a detektívtestület összes tagjai már együtt voltak a főkapitányság épületében.

A letartóztatások.

Ekkor Dietz főkapitány kiadta az utasítást a kommunista vezérek letartóztatására. Detektívek mentek szét a városba és sorra felkeresték a kommunista vezérek lakásait.

Először Kun Béla Ügynök-utca 17. szám alatti lakásán jelentek meg. Kun otthon volt és aludt. A detektívek felköltötték és

felszólították, hogy kövesse őket.

Kun Béla nyugodtan felöltözött, feleségétől és gyermekeitől elbucszott és azzal nyugtatta meg őket, hogy hétfőre már hazajön.

Szamuely Tibort Visegrádi-utca 17. szám alatti lakásán keresték a detektívek, de nem találták. Találtak azonban nála egy frissen írott levelet, amelyet apjához intézett Szamuely, közölve benne, hogy baj van, gyorsan el kell utaznia.

A detektívek ezután Vágó Béla Zárda-utca 34. számú házában levő lakására mentek, de nem találták otthon.

Szamuely Tibort később a Keleti-pálya-

udvaron találták meg és elfogták. A detektívek később dr. László lakásán jelentek meg. Lászlót is letartóztatták. Vágó Bélát az utcán ismerték fel és elfogták. Letartóztatták ezenkívül dr. Fanta Pál ügyvéd kommunista agitátort is, továbbá Lékai Leitner Jánost és Nánási Ernőt. Reggelig összesen 42 kommunistát állítottak elő a detektívek.

Az előállított vezérek a következők: Kun Béla, Vágó Béla, Nánási György, Lékai Leitner János, dr. László Jenő, dr. Fanta Pál, Hajdu Pál, Szántó Béla, Szamuely Tibor, Boros László, Jancsik Ferenc.

A Vörös Ujság-nál.

Ma kora reggel a detektívek megjelentek a Vörös Ujság Visegrád-utca 15. számú házában levő szerkesztőségének helyiségében, ahol házkutatást tartottak, hogy az ujság mai példányait lefoglalják. A szerkesztőségben tartózkodott a Vörös Ujság 14 főből álló fegyveres őrsége. Az őrségben csak 5 magyar katona volt, a többi idegenajku, főképen cseh. Ezt az őrséget lefegyverezték. Az előállítottak ellen a népköztársaság védelméről szóló törvény alapján fognak büntető eljárást indítani.

Mi volt a kommunisták terve.

A beérkezett jelentésekből ma reggel nyilvánvalóvá lett, hogy a kommunistáknak az volt a terve, hogy ma átvonulnak Budára, megtámadják és lemondásra kényszerítik a kormányt.

A rendőrség ezért már a kora reggeli órákban elzárta a hidakat, erős őrséget, gépfegyvereket állított fel és csak igazolvány ellenében és megmotozás után engedték át a Budára igyekvőket.

Kun Béla a toloncházban.

Az előállított kommunista vezéreket egyelőre a toloncházba szállították, ahol a pincében elhelyezett cellákba zárták őket.

Ma reggel, amikor az egyik felügyelő megkérdezte Kun Bélát, mit gondol, ki a felelős a tegnapi nap áldozataiért, Kun Béla azzal mentegetődzött, hogy ő nem tudott az egész dologról semmit, nem érzi magát bűnösnek. Az egész dolgot a leszerelt katonák csinálták. A kommunista pártnak — mondotta Kun Béla — a tegnapi eseményekhez semmi köze.

A rendőrök bosszúja.

Később a toloncházban mintegy 600 rendőr Jakob tanácsostól azt követelte, mutassa meg nekik Kun Bélát. A tanácsos ellenkezett, de végül is engedni volt kénytelen. Két rendőr erre elővezette cellájából Kun Bélát. A rendőrök elkecseregett dühvel fogadták.

— Gyilkos! Gazember! Mersz-e a szemünkbe nézni?

Azután rárohantak. Ökökkel, puska-tussal ütötték. A súlyos csapások alatt Kun Béla a falnak tántorodott.

A rendőrtisztviselők és őrmesterek hiába csitították a rendőröket. Végre egy rendőr felkapta a vérző embert és cellájába vitte. Onnan később felvitték a toloncház II. emeletére.

A főkapitányságról, ahová azt jelentették, hogy Kun Bélát agyonütötték, Szentkirályi és Paal főkapitányhelyettesek mentek ki a toloncházba. Szentkirályi megkérdezte Kun Bélát, hogy mivel és kik verték meg és hogy megismerné-e bántalmazóit.

Kun Béla ezt felelte:

— Nem fontos, hogy kicsodák. Félrevezetett emberek.

„Feleségem és gyermekem van.“

Ekkor váratlanul rendőrök rontottak be az orvosi szobába.

— *Hol van az a bitang? Élve nem szabadul! Üssük agyon!* — kiáltották.

Hiába állott eléjük Szentkirályi, nem hallgattak rá. *Ujra ütni kezdték ököllel és puskatussal. Vérző arcát, vérrel borított testét egymás után érték a csapások.*

Szentkirályi könyörgésre fogta a dolgot, de nem használt.

— Mi vagyunk a törvény! — kiáltották a rendőrök.

Bockelberg Ede rendőrfelügyelő rohant ezután a szobába.

— Aki ezt a nyomorult vérző embert most bántja, nem lehet szocialista! — kiáltotta a rendőrök felé.

— Hát a rendőröket szabad agyonütni? Neki szabad gyilkolni? — felelték a rendőrök.

Tovább zuhantak az ütések Kun Bélára, aki könyörgött.

— Feleségem, gyermekem van, ne bántsanak, — mondotta.

Végre Szentkirályinak mégis sikerült a rendőröket lecsillapítani azzal, hogy a vezéreket átadják az igazságszolgáltatásnak és nélkülük nem lesz kommunizmus. A rendőrök erre elhagyták a szobát.

Kun arra kérte Szentkirályit ezután, hogy értesítse Landler ügyvédet, szeretne vele beszélni. Alig fejezte be Kun Béla szavait, *elájult*. Mikor felocsudott, a főkapitány megkérdezte tőle:

— Érdeemes volt ezt csinálni?

— *Hát érdeemes volt?* — felelte Kun Béla.

Sulyosan bántalmazták még Boros F. Lászlót és Vágó Bélát.

A szocialisták impozáns tüntetése.

Budapest, február 21. (A Délmagyarország tudósítójától.) A vasmunkások sztrájkra felhívó határozatát még az éjszaka folyamán és ma reggel magukévá tették a többi szervezetek is. Ma délelőtt a főváros egész területén *megállt minden munka* és az összes gyárak és műhelyek munkásai rendben, csoportokban, vörös lobogó alatt felvonultak az Országház-térre. Most első ízben történt, hogy a munkásokkal együtt felvonultak a szervezett tisztviselők és tisztviselőnők. Fél 11 órakor már alig lehetett mozdulni a hatalmas térségen, ahol körülbelül 100,000 ember lehetett együtt, de az Alkotmány-utcából még folyton özönlött a tömeg.

Népgyűlés az Országház-léren.

Az Országház lépcsőzetéről elsőnek egy vasmunkás beszélt. Utána Preuss Mór beszélt. Meg akarjuk üzenni — mondotta — úgy Budapest, mint az egész vidék lakossága ama rétegének, amely akár jobb, akár baloldali a munkásság létfeltételének útjában áll, hogy számoljanak a munkások öklével. Majd Böhm Vilmos hadügyminiszter mondott beszédet. Ne feledjék el elvtársak — mondotta — hogy ha a kommunista puccs sikerül, nem ők, hanem a grófok ülnek nyakunkba. A szociáldemokrata pártban egyesült száz és százezer munkás képviseli az erőt és a hatalmat.

A határozati javaslat.

Zuggó éljenzéssel fogadta a tömeg a hadügyminiszter szavait, majd egyhangú lelkesedéssel elfogadta a beterjesztett határozati javaslatot. A javaslatban kimondja a munkásság,

hogy szívvvel és lélekkel a szociáldemokrata-párt mellett van, hogy az igazi kommunista elvet meggyalazza és a munkásmozgalomból orosz rubelekért kiváló vezérek ellen a legkiméletlenebb harcot indítja meg. A határozati javaslatot azután küldöttségnek adták át, hogy közölje a kormánnyal. Legalább 150,000 munkást mozgósított a szociáldemokrata-párt a gyűlésre.

A népgyűlés küldöttsége a kormánynál.

A népgyűlés megbízásából Preuss Mór, a Munkástanács elnökének vezetése alatt 30 főből álló küldöttség jelent meg a kormány előtt. Egyetlen kérésünk és követelésünk van a kormánnytól — mondotta a küldöttség vezetője, —

— hogy

a végső pillanatban tegye meg a kormány a szükséges határozott lépéseket, úgy a jobboldal, mint a baloldal ellenforradalmi törekvéseivel szemben, akár grófi köntösben, akár szegény proletár ruhában jelentkeznék is.

Berinkei miniszterelnök azt válaszolta, hogy a kormány minden intézkedést megtett a forradalom vívmányainak biztosítására.

A küldöttség nagy éljenzéssel és lelkesedéssel vette tudomásul a miniszterelnök választását.

Szegedi katonák harca a román gárdákkal.

— Véres események Nagyhalmágyon, Világoson és Kisjenőn —

Arad, február 21. Tegnap délután Nagyhalmágyon véres összeütközés volt a románok és a magyarok között. A románok bosszúból kihurcolták üzletéből Löwenstein Ignác kereskedőt és lugkőoldatot itattak vele.

Világos, február 21. Tegnap Világoson is megkezdtek a románok a magyar lakosság üldözését. A szorongatott lakosság védelmére ma reggel Szegedről fél zászlóalj katonaság

érkezett, amely összeütközött a román gárdával. A gárdát véres harc után sikerült lefegyverezni. Dr. Hotorán orvost, aki revolverrel védekezett, agyonlőtték.

Kisjenő, február 21. A községben a román gárdával a Szegedről érkezett magyar katonaság összeütközött. A harc áldozata 25 halott és 80 sebesült.

Titokzatos rablógyilkosság Mokrinban.

(Saját tudósítónktól.) Valósággal bűnügyi regénybe illő módon, embertelen kegyetlenséggel pusztított el Mokrinban egy szervezett rablóbanda egy egész családot. Szerdán éjszaka négy állig felfegyverkezett ember tört be Makó Mihály mokrini tanyájára, ahol a tornácra alvó gazdát agyonverték, holttestét pedig a szemétdombra dobták.

Azután behatoltak a lakószobába, ahol a gazda felesége, felnőtt lánya és két kis fia szorongva leste a fejleményeket. A rablók nem bántották őket, elvették azonban mintegy huszezer korona készpénzüket, a lakást pedig kifosztották.

Makóné másnap reggel jelentést tett a rablógyilkosságról a csendőrségen, ahol kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy azt a rablót, aki a pénzt magához vette, feltétlenül felismeri. A csendőrök megindították a nyomozást, de annak csütörtök estig nem lett pozitív eredménye. Csütörtök éjszaka azonban olyasmi történt, ami arra enged következtetni, hogy a rablók értesültek Makóné vallomásáról, mert éjjel tájban

valaki beverte a lakószoba ablakát és kézigránatot dobott a szobába.

A kézigránát borzalmas pusztítást idézett elő. Sulyosan megsebesítette Makónét és a leányát, a két gyereken pedig számtalan sérülést ejtett. Amikor a történetek a csendőrség tudomására jutottak, nyomban tisztában voltak azzal, hogy a merényletet az előző napi rablógyilkosok követték el, akik így akartak megszabadulni a terhelő tanutól.

A bestiális rablógyilkosság részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

(Hulla a szemétdombon.)

Makó Mihály mokrini gazda és családja szerdán este korán tért nyugvóra. Makó a tornácra pihent le, maga mellé tette a duplapuskát, a család pedig bezárkózott a szobába. Tizenegy óra tájban gyanus neszre ébredt a

gazda. Felkelt és a puskát magához véve, körüljárt az udvaron. Amikor a szemétdombhoz ért, irtózatosságot kapott a fejére. Esméletét veszítve bukott a földre, ahol összetaposták, holttestét pedig a szemétdombra dobták.

Ezután négy ember tartott a lakóház felé, ahol bekopogtak. Az asszony, aki hallotta a dulakodást, nem válaszolt a kopogtatásra, mire a rablók betörték az ajtót és behatoltak a szobába. Egyikük pénzt követelt, mire az asszony, — hogy legalább az életüket megmentse — összes megtakarított pénzüket, huszezer koronát átadott. A rablók elvették a pénzt, aztán a szekrényből mindent előszedtek, összecsomagolták és magukkal vitték.

(Kézigránát merénylet a család ellen).

Makóné másnap feljelentést tett a csendőrségen a rablógyilkosok ellen. Vallomásában előadta, hogy azt az embert, aki a pénzt magához vette, feltétlenül felismerne.

A csendőrség nyomban megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítése iránt és a családtól kapott személyleírások alapján a rablógyilkosok nyomába jntott. Ugy látszik a rablók tudomást szereztek Makóné vallomásáról, mert csütörtökön éjszaka borzalmas módon akarták az egész családot kiirtani.

Éjjel tájban valaki beverte az ablakot abban a szobában, ahol Makóné és három gyereke aludt és kézigránatot dobott a szobába. A gránát ekszplodált és rendkívül súlyos sérüléseket ejtett Makónén és felnőtt leányán. A két kis fiu is több sérülést szenvedett. A kézigránát olyan erővel robbant fel, hogy a kis szoba összes ablakait kinyomta a légnyomás. A merénylet színhelyére kijöttek a csendőrök, akik Makónét és leányát a nagyikindai kórházba szállították. A két kis fiut bekötözték és egyik ismerősüknél helyezték el.

A csendőrség a történetek után kettőzött buzgalommal folytatja a nyomozást, mert most már biztosra veszi, hogy helyes nyomra akadt.

Általános sztrájk a Délvidék megszállt területein.

Temesváron, Pécsen és Szabadkán megálltak az összes üzemek. — A szerbek hűségüket követelték a köztisztviselőktől. — Nem közlekedik a vasút, nem működik a posta. — A szegedi vasutasok szerepe a sztrájkmozgalomban.

(Saját tudósítónktól.) Pénteken délelőtt 10 órakor a Magyarországi Vasutasok Szövetségének szegedi helyicsoporja Temesvárról a következő értesítést kapta:

Leadatott körtáviratként, Temesvárról — Szőregig.

A magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége a Vasutas Szövetséggel a szerb erőszakoskodások miatt elhatározta, hogy pénteken délelőtt 10 órától a munka és forgalom teljesen beszüntetessék. Felhívjuk a csatlakozásra. A vonatok tartózkodási helyükön megállanak, a 711-es (Temesvárról — Szegedre érkező) személyvonatot kérjük a végállomásra továbbítani. A temesvári szervezet.

A körtávirat híre gyorsan elterjedt a szegedi vasutasok körében. A szegedi helyicsoport vezetőségét *Olejnyik József* párttitkár azonnal rendkívüli ülésre hívta össze. A vezetőség rögtön érintkezésbe lépett a temesvári elvtársakkal, ahonnan rövid értesítésül jelentették, hogy, délelőtt 10 órakor az összes városi, közigazgatási, postai és vasutas alkalmazottak, továbbá az összes gyárak és ipartelepek beszüntették a munkát.

Az értesítés arról is szólt, hogy az egész temesvári üzletvezetőség vonalhálózatán sztrájkba léptek a vasutasok. A szegedi vasutasok, miután a körtávirat a szegedi vonalakon is végigfutott, összeköttetést kerestek a szegedi üzletvezetőség vonalain levő nagyobb állomásokkal is, amelyek sorra jelentették, hogy a szolidaritást állják.

(Szabadkán is kitört a sztrájk.)

A temesvári értesülés vétele után Szabadka érdeklődött a szegedi csoportnál, miután a közvetlen összeköttetést nem bírták 10 óráig megszerezni Temesvárral. Közben Temesvár jelentkezett és közölte Szabadkával az eseményeket, mire az ottani vezetőség is bejelentette, hogy

délután 2 órától kezdve Szabadkán is minden munka megáll.

Délután 3 órakor Szabadkáról megérkezett az utolsó értesítés, hogy a sztrájk ott tart.

Pécsen kitörő örömmel fogadták a sztrájk híreit és ott is sztrájkba léptek.

Szabadkán át kapták a szegediek azt az értesítést, hogy a pécsiek is várják Temesvár megmozdulását. Örömmel csatlakoznak, mivel az ottani állapotok is tűrhetetlenek. Most már nyilvánvaló lett, hogy

a szerbek által megszállt területeken kiütött az általános sztrájk.

Szabadkán is, Pécsen is csatlakoztak a postások, közhivatalnokok és szervezett munkások a további szerb erőszakoskodások megakadályozására. Ennek a felsőmagyarországi eseményrész sztrájk után be kellett következnie. Ez előrelátható volt.

(A szerbek várták a bánáti sztrájkot.)

Temesváron, mint onnan jelentik, már napokkal előbb felszólították a vasuti műhelyi munkásokat, akik üzemzavar és szénhiány miatt napokon keresztül nem dolgozhattak, hogy vegyék fel a munkát és általában a vasutasok ne próbáljanak sztrájkba lépni, mert a szerb parancsnokság a legszigorubb katonai büntetésben fogja részesíteni nemcsak a sztrájkolókat, hanem azok hozzátartozóit is.

(Hogyan tört ki a temesvári sztrájk.)

Pénteken az utolsó vonattal érkezett Szegedre a temesvári munkásság egyik vezető tagja, aki a következőket mondotta el munkatársunknak:

— A szerbek viselkedése nap-nap után türelmetlenebbé vált a városban. Esténként megállították a szerb katonák a járőreket és elszedtek tőlük minden értéket. Az egyik őrségre azzal csalták be az embereket, hogy ott cukrot kaphatnak. A hiszékenyek lépre mentek. Bent aztán elvették a pénzüket és ha szólni mertek, elverték őket. A botbüntetés napirenden volt. Vaggonszámra hurcoltak el minden fehérneműt, posztót, élelmiszert a városból. A város teljesen ki van fosztva. A hatóság többször fordult orvoslásért egy szerb, mint a francia parancsnoksághoz, azonban eredmény nélkül. Az elkeseredés így óráról-órára nőtt. Csütörtökön az új szerb parancsnok, aki szerdán tette be a lábát Temesvárra, első intézkedéseként elmozdította *Dr. Roth Ottó* kormánybiztos, *Jakobi Kálmán* főispánt, lecsérték az összes közigazgatási tisztviselőket, az adóhivatalt teljesen feloldták, az irattárát és az okmányokat elszállították. Lefoglalták az iskolákat stb. Az összes postásokat, vasutasokat és a többi közhivatalnokokat eskütételére akarták kényszeríteni! A tisztviselők természetesen erre nem voltak hajlandók. A postafőnököt próbálták megnyerni, hogy hasson a személyzetre. Nyomtatványokat osztottak ki azzal, hogy aki nem írja alá a hűségnyilatkozatot, azt azonnal elbocsátják. A tisztviselők a nyomtatványokat ki sem töltötték. Erre a főpostáról és az adóhivatalból kizavarták az összes tisztviselőket. *Róth* kormánybiztosnak a francia parancsnokságon kellett védelmet keresnie.

Ezeknek az eseményeknek a hatása alatt állott csütörtökön egész Temesvár. Az emberek végtelen szomorúság vett erőt. A szociáldemokrata-párt vezetősége a vasutasokkal és postásokkal tárgyalva abban állapodott meg, hogy emlékiratot nyújtanak át egy szerb, mint a francia parancsnokságnak, orvoslást kérve az eddig történetekre és biztosítékot a jövőre, hogy hasonló erőszakoskodások elkerüljenek. Az emlékiratra péntek délelőtt 9 órára kértek választ. A szociáldemokrata-párt vezetősége az összes szervezett postásokkal, vasutasokkal, adóhivatalbeliekkel megállapodott abban, hogy az esetben, ha a válasz nem lesz kielégítő, sztrájkba állnak. A szerbek ugyanis a vasutasokat is felakarták esketni pénteken, ha másként nem, kényszer útján. A válasz bizonyára kedvezőtlen volt — mondotta a munkásvezér — mivel én reggel 9 óra 30 perckor ültem fel a vonatba és ott értesültem, hogy az összes gyárak, hivatalok és kereskedők sztrájkba léptek.

(A szegedi vasutasok szolidarisak a bánátiakkal.)

Az összes szegedi vasutasok megállapodtak abban, hogy a demarkációs vonalon alól szolgálatot tevő kartársaik ügyét mindenben a magukéva teszik és hogy azok érdekeit minden erőszakkal szemben védeni és támogatni fogják. *Vigyázó István* üzletvezető csak délben érkezett haza hivatalos kiküldetéséből és a mozgalomról csak itthon értesült. A vasutas szövetség helyi csoportjának vezetősége azonnal felkereste az üzletvezetőt és bejelentette, hogy a szegedi vasutasok teljes szolidaritást vállalnak a sztrájkolókkal és így

Temesvár, Becskerek felé nem indítanak vonatot. A vonatkísérő személyzet nem lép fel a szerelvényre, a mozdonyvezetők nem vállalkoznak a mozdony vezetésére és a forgalmi személyzet nem teljesít semmilyen szolgálatot a szerbek részére.

— Magyar kötelességünk parancsolja ezt nekünk és szociális együttérzésünk követeli tőlünk, hogy minden erőnkkel védjük magyar véreink és kartársaink érdekeit.

Vigyázó István üzletvezető közölte a küldöttséggel, hogy a bánáti vasutak szerb parancsnokának egy távirat várta, amely elrendeli, hogy a szegedi üzletvezetőség személyzetét hívja fel: mivel a vasuti alkalmazottaknak a sztrájkolásra okuk nincsen, elrendeli, hogy azonnal térjen vissza mindenki szolgálatára és hogy a péntek délután 5 óráig fentállott összeforgalom felvétesse. Ha a személyzet ezen idő alatt nem tér vissza szolgálatába és a forgalom nem indulna meg, úgy a katonai büntető-törvények értelmében fog eljárni a bánáti vasutak parancsnoka, *Joakimovics Dusan* mérnök, alezredes.

Vigyázó üzletvezető kijelentette a küldöttségnek, hogy a táviratot köröztetni fogja a szegedi üzletvezetőség vonalán. A vasutasok bizalmiférfiai azonban

szembehelyezkedtek az üzletvezetővel

és a legerélyesebben kijelentették, hogy erőszakkal is megakadályozzák a szerb parancsnokság táviratának leadását. *Vigyázó* üzletvezető erre a következő kijelentést tette:

— Kénytelen vagyok a tényeket leszögezni és jelentésemet az események figyelembevételével fogom az igazgatóságnak megtenni. Én passzív szerepet játszom ebben az esetben és nem tehetek mást, mint a szolgálat érdekét védem. Miután a fegyverszüneti szerződés a vasutak akadálytalan közlekedését is biztosítja a megszállóknak, nekem a táviratot le kell adatni. Természetesen, ha Önök ezt erőszakkal megakadályozzák, ez ellen én magam nem tehetek semmit. Szabálytalanságot nem követtek el.

A küldöttség tagjai türelmetlenül hallgatták az üzletvezető kijelentéseit és többen izgatottan kiáltották:

— Mi ezt a rendelkezését meg fogjuk akadályozni az üzletvezető urnak. — Itt nem lehet más érdekről szó, mint a magyarságeről. — Ez nem hivatalos copf.

— Még egyszer a leghatározottabban kijelentem, hogy tiltakozom minden olyan ténykedés ellen, amely az üzlet vitelét megakadályozza.

A szövetség vezetősége erre a legegyletlenebb hangulatban, hangos kifakadásokkal távozott az üzletvezetőtől és azonnal a táviratterembe vonultak, ahol felhívták a táviróhivatalt, hogy a táviratot senki le ne adja, mivel azt a magyarság és a kartársak ügye árulójának fogják tekinteni. Erre két bizalmi férfi visszamaradt a táviróhivatalban, hogy erőszakkal megakadályozzák a szerb parancsnokság körtáviratát.

A táviratot nem adták le, bár *Vigyázó* üzletvezető rendeletileg intézkedett. Felháborodással tárgyalták a délutáni órákban *Vigyázó* ama eljárását a szegedi vasutasok, hogy délután három órakor tanuk jelenlétében felszólította a vasutasok két bizalmiférfiát, hogy hagyják el azonnal a táviróhivatalt, különben kárhatalommal viteli el őket. A bizalmiférfiak továbbra is ott maradtak. Az esetről a szociáldemokrata-pártnak is jelentést tettek, mire a párt részéről *Nemes Lajos* tárgyalt *Vigyázó* üzletvezetővel, kifogásolva az üzletvezető magatartását, amely szocialista felfogás szempontjából sem bírálható az ügy érdekében egészen hazafiasnak.

(A vasutasok Sós tábornoknál.)

A helyicsoport vezetősége számolva min-

„Médi Specialité“ az egyetlen és legjobb minőségű higiénikus szivarkahüvely.

Főraktár: Szeged, Jókai-utca 11. sz. Telefon 15—20., ahol különben olcsóbb gyárimágyu szivarkahüvelgek is kaphatók. Viszontelárusítókna is a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Kapható mindenütt!

Egy doboz 2 korona.

A város ügyei a Néptanácsban.

— A Néptanács februári ülése. —

den eshetőséggel, felkereste pénteken délből a kerületi parancsnokságnál Sós tábornokot. A tábornok igen szívesen fogadta a vasutasok küldöttségét és hallgatta meg a bánáti sztrájk-ról szóló értesüléseket, valamint a szegedi vasutasoknak a szolidaritással kapcsolatos ténykedéseit. Megígérte, hogy a francia parancsnokságnál szóvá teszi a szegedi vasutasok eljárását, amely ezidő szerint, mint végállomáson levőkre, nem is lehet oly agresszív. Ellenben ő is célszerűbbnek tartotta, tekintettel arra, hogy nem lehet biztonságot vállalni a sztrájkterületen történő eseményekért, ha Szegedről nem indulnak a Bácság felé vonatok mindaddig, míg nem érkeznek ide.

(Hidegre vannak állítva a mozdonyok.)

A szeged-rendezői fűtőházban a mozdonyokban kialudt a tűz. A szegedi vasutasok nem indítanak vonatokat csak Budapest és Hódmezővásárhely felé. Szőregről pénteken délből még beállt a temesvári vonat, a becskerekre is, azonban innen már nem indult és nem indul sem személy, sem tehervonat. Szabadka felé péntek délután negyed négykor a franciák erőszakkal indítottak el egy vonatot.

a rókusi fűtőházból. Ugyanis 600 francia katonát utazott haza szabadságra Fiumén keresztül. A fűtőházban pihent egy szabadkai vonat-kisérő csapat, amelynek már tudomása volt a sztrájk-ról. Haza kellett volna menniök, azonban a sztrájkra való tekintettel nem akartak indulni. A franciák, amikor megtudták, hogy a személyzet nem akar vonatra lépni; Kátay Gyula állomásfőnököt, Berczy Gyula forgalmi tisztet és Lipistyák főhadnagy, állomási parancsnokot szuronyok közé fogták és kiadták a parancsot, hogy a vonatnak félórán belül indulni kell. Erre a személyzet a vonattal elindult Rószke felé. A vonat további sorsáról hír nem érkezett.

Zsombolyáról jelentik, hogy egy vonatrészt a személyzet Kláriszöllők állomáson lekapcsolt a mozdonyról. A mozdonyt és vezetőjét beküldték Temesvárra. A szerb katonaság erre letartóztatta az ottani forgalmi tisztet és Zsombolyára kísérték. Zsombolya állomáson a vasutasok közül tuzokat szedtek és állomásról állomásra haladva teszik ezt. Az egész Bánátban rendkívül izgatott a hangulat. A svábság türelme óráról-órára fogy.

A szegedi vasutasok a sztrájk ideje alatt permanenciába vannak. Az itt rekedt idegen honállomású vasutasokat testvériesen ellátják. A forgalmat természetesen azonnal felveszik, amint a bánási vasutasok és magyarok ügye eldől.

Telefon 808.	VASS	Telefon 807.
MOZI.		
Péntektől—vasárnapig február 21-től 23-ig		
A Star-filmgyár legújabb remeke:		
<h2>Havasi szerelem</h2>		
Dráma 4 felvonásban.		
A főszerepekben:		
Lóth Ila,	Korna: Richard,	
	Fiáth Róbert.	
◆◆◆◆		
Kezdete: fél 5, fél 8		
vasárnap 2, fél 4, negyed 6 és 7 órakor.		

(Saját tudósítónktól.) A Néptanács pénteki ülésén több jelentős városi ügygel foglalkozott, egyebek közt a közkórházra és a villamosvasutara vonatkozó tanácsi javaslattal. A kormánybiztos bejelentette, hogy egy taggal még kiegészíti a Néptanácsot, amely kedden délután 4 órakor folytatja tanácskozását.

A Néptanács üléséről a következő tudósításban számolunk be:

Dr. Dettre János kormánybiztos rövid beszéd kíséretében megnyitja az újjászervezett ideiglenes Néptanács ülését, Bárdoss Béla tb. főjegyző a polgármesteri havi jelentést olvassa fel. Rack Lipót tanácsnok Wallisch Kálmán és Fürtös Sándor közös indítványát ismerteti a város hus- és zsirszükségletének a biztosításáról. Az indítványt egyhangulag elfogadják.

(Választások.)

A tanácsi előterjesztések során Taschler Endre főjegyző a Néptanács bizottságainak a megalakítására tett javaslatot. Mindenekelőtt beavasztották titkos szavazással a közigazgatási bizottságba a következőket: dr. Becsey Károly, dr. Cibula Antal, dr. Eisner Manó, Fürtös Sándor, dr. Kószó István, Nemes Lajos, dr. Pap Róbert, dr. Rottenberg Pál, dr. Végman Ferenc, Wallisch Kálmán.

Ezután megalakították még a középítészeti tanácsot, a kórházi bizottságot, a javadalmi bizottságot, a nyugdíjbizottságot, az árvaszéki tanácsot és az iskolaszéket.

A megejtett választások után a Néptanács a következő négy tagot delegálta a városi tanácsba: Pálffy Dánielt, Vadász Aurélt, Szabó Jánost és Nemes Lajost.

(Az árvaszéki ülnöki állás.)

Dr. Dettre János elnök a Néptanács véleményét kéri arra vonatkozólag, behelyettesítse-e az adóügyi tanácsnoki állásra dr. Polgár Péter árvaszéki ülnököt. A Néptanács ezt helyesnek találta. Ezáltal az árvaszéki ülnöki állás üresedett meg, amelyre, — mint azt a kormánybiztos közölte — három jelölt volt. Hegedüs Antal, akit a városi alkalmazottak szakszervezete ajánlott, dr. Schaffer Lajos, akit a városi fogalmazói kar ajánlott a kormánybiztos figyelmébe és dr. Pálffy József. A Néptanács erre a három jelöltre szavazott. A legtöbb szavazatot dr. Schaffer kapta, akit az állásra a kormánybiztos behelyettesített. Az első osztályú aljegyzői állásra Hegedüs Antalt választotta meg a Néptanács.

A vízdíjak fölemelése.

Bokor Pál h. polgármester a városi tanács nevében a vízdíjak felemelését javasolja, tekintettel a város túlságosan felszaporodott kiadásaira. Progresszív alapon ajánlja a következő kulcsot:

Egy és két szobás lakás után 6, három szobás után 8, négy szobás után 10, öt szobás után 12 korona lakrészenként. A fürdőszobáért minden esetben az egy lakrész után járó díj kétszeresét kell fizetni. Javasolja, hogy azokon a helyeken, ahol vízmérő óra van, köbméterenként 30 fillér legyen a vízdíj. Öt-száz köbméter fogyasztás után 40, ezer köbméter után 50 filléres árat szeretne megállapítani. A felemelt árakat 1919. február 1-től ajánlja elfogadásra. A Néptanács Vajas József felszólalása után a javaslatot elfogadta.

(A rokkantaknak.)

Bokor Pál a városi tanács nevében azt az előterjesztést teszi, hogy a bodomi rétből szakítsanak ki egy 34 holdas parcellát a szentmihályteleki és rószkei rokkantak részére. Minden rokkant egy-egy hold földet kapna bérbe évenként 160 koronáért. A javaslatot örömmel elfogadják.

(A kórház ügyei.)

Dr. Gaál Endre a szegedi radikális párt ismert kórházépítési beadványával kapcsolatosan felirat intézését javasolja a kormányhoz,

hogy az építkezést tavasszal meg lehessen kezdeni. Elfogadják.

Dr. Gaál jelenti, hogy dr. Erdélyi Jenő, dr. Kovács Ödön és dr. Machánszki László közkórházi orvosok részére a kormánybiztos átirata értelmében a IX. fizetési osztálynak megfelelő javadalmazás volna megállapítandó. Kéri a javaslat felterjesztését a belügyminiszterhez. Így határoznak.

A közkórházi rendszeres alkalmazottak részére a belügyminiszter egyszeri háborús segélyt engedélyezett és utasította a várost, hogy a tisztviselőknek 600, a díjnokoknak 700 koronát fizessen ki. A nem rendszeres alkalmazottak háborús segélye ellen a miniszternek nincs kifogása, de amíg a rendszeres alkalmazottak segélyét megtéríti a városnak, a nem rendszeres közkórházi alkalmazottakét a városnak kell fizetni. Dr. Gaál Endre a tanács nevében javasolja, hogy ezt a város fedezze. Ehhez hozzájárulnak.

Elhatározzák a közlélmzési hivatal kitélepitését.

(Tisztviselők fűtőanyaga.)

Balázs Károly vágóhídi felügyelő a Közvágóhídi tisztviselők számára, akik természetben kapják lakásukat a telepen, természetben való fűtést is kért a tanácstól, amely ezt a kérelmet elutasította. Balázs a Néptanácshoz föllebezett.

Rack Lipót előadó kéri a föllebezés elutasítását.

Pálffy Dániel szerint a kérelmet teljesíteni kell.

Nemes Lajos hasonló értelemben szólal föl.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester: Ha a vágóhídi tisztviselőknek megadja a város a természetbeni fűtőanyagot, akkor azt valamilyen tisztviselőnek illenék megadni. Ez elviselhetetlen költségbe kerülne.

Rack Lipót: Az egyenlő elbánás elve alapján kéri a föllebezés elutasítását.

A Néptanács ehhez hozzájárul.

A nyugdíjrendelet háborús fölfüggesztését érvénytelenítik.

(A villamos-vasut megváltása.)

Dr. Szekerke Lajos tanácsnok: A Közüti Vaspálya Részvénytársaság igazgatósága ajánlatot tett a városnak, amelynek alapján hajlandó a Részvénytársaság a villamosvasutat a harminc évre szóló szerződés lejártá előtt már most átengedni. Az árra vonatkozóan a várossal kötött szerződés 12. pontja az irányadó. E szerint a hat legutolsó év átlagos bevétele után kell megállapítani a vételárát. Mivel pedig a szerződéses 30 évből még csak 11 telt le, a részvénytársaság másfélmilliót kér az elmaradó haszonért. Amennyiben a város ezek mellett a feltételek mellett a villamosvasutat átvenni nem hajlandó, kéri a viteldíjak fölemelését, vagyis egy negyven filléres átlagos viteldíj megállapítását. Ha a város sem az átvételre, sem a tarifa emelésére nem hajlandó, akkor a részvénytársaság pörrel szándékozik a magasabb viteldíjra való igényét érvényesíteni. A tanács fölhatalmazást kér a részvénytársasággal való közvetlen tárgyalásra s mert a villamosvasutat meg akarja váltani, főleg arra, hogy átvételi összegben létesítsen megállapodást a részvénytársasággal.

Dr. Papp Róbert: Jól emlékszik arra — bár a szerződés minden pontját most nem ismeri, — hogy annak idején a város jogot kötött ki magának a szerződés egyoldalú fölbontására. Abban az esetben tudniillik, ha a részvénytársaság nem teljesítene a várossal szemben vállalt kötelezettségeit. Már pedig a vállalat nem áll föladata magaslatán, kötelezettségeit nem teljesítette. Ezért a tanácsnak a szerződés egyoldalú fölbontása iránt kell megállapodnia.

Berzenczey Domokos főmérnök: A szerződésnek van egy pontja, amely szerint a részvénytársaságnak kötelessége jókarban átadni a villamosvasutat. De a kocsik, a pályatest el

vannak hanyagolva. Azt kellene tehát megállapítani, mennyibe kerülne a helyreállításuk.

Munkácsi István: Nem tudja, mibe kapaszkodják a város, de a fő az, hogy a villamost megváltssa.

Dr. Szekerke Lajos: A tanácsi javaslat nem jelenti az ajánlat változatlan elfogadását. Hogy miféle elvek alapján történjék a megváltás, az sincs megállapítva. A tanács azt óhajtja, hogy a részvénytársaság azon a alapon tárgyaljon a várossal, hogy mit ér az a vasut. Ami azt a kérdést illeti, van-e módunk rákényszeríteni a részvénytársaságot az átadásra, igenis van. A tanács minden módon azon lesz, hogy a villamosvasutat megváltssa. Kéri a javaslat elfogadását. — Elfogadják.

(Kereskedők árucarnoka.)

A Kereskedők Tanácsa hádból visszatért kereskedők számára területhasználati engedélyt kért a Klauzál-térre, vagy a Püspök-térre, ideiglenes, négy évig használható árucarnok építésére. A tanács azt javasolta, hogy hadviselt kereskedőknek adjon a Néptanács engedélyt ideiglenes árucarnok építésére a városi kereskedelmi iskola előtti téren, a Rudolf- és Rákóczy-téren és a városi zeneiskola telkén.

Vadász Aurél a Klauzál-teret kérte, **Wallisch Kálmán** ezt pártolja. **Dr. Somogyi Szilveszter** polgármester szerint a város 600 hadviselt kereskedője mind a Klauzál-teret kívánna, aminek lehetetlen volna eleget tenni. — Végül a tanács javaslatát fogadják el.

A kormánybiztos ezután bejelentette, hogy a paritás elvén még egy szociáldemokrata néptanácsi tagot fog kinevezni. Az ülés folytatását ezután kedd délután négy órára halasztotta.

A belügyminiszter leirata az új kórházról.

— A költségek csökkentését kívánja. —

(Saját tudósítónktól.) A most ülésező Néptanács elé javaslatot készített a tanács, amely szerint a belügyi, a kereskedelemügyi miniszterhez és az Országos Munkástanácshoz fölterjesztés intézendő a nagykórház megépítése iránt. Közben most leirat érkezett a belügyminisztertől — válaszul dr. Kelemen Béla volt főispán egykori hasonló tárgy fölterjesztésére —, amely megtagadja a kórház költségeihez való állami hozzájárulást, mert sokalja a költségeket. A leirat így szól:

A város törvényhatósági bizottságának 1918. évi augusztus 14-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott véghatározatát, amelyben kimondotta, hogy az új közkórház építését az 1910. évi 831. számú közgyűlési határozattal már elfogadott tervek szerint kívánja megvalósítani, a megváltozott viszonyokra tekintettel ezúttal még jóvá nem hagyhatom.

Igy kellett határoznom, mert az építési anyagok hiányában az elfogadott tervek kivitele egyrészt rendkívüli nehézségekbe ütköznék, másrészt az építési költség oly szertelenül magas lenne, hogy a tervek szerinti építkezést országos érdekből sem engedélyezhetném.

A város mérnöki hivatala ugyanis a tervező építész adatai alapján az építkezés költségét jelenlegi viszonyok mellett 21 millió koronában irányozza elő, úgy, hogy egy ágyra eső költség 24.700 korona lenne, amihez felelősségem tudatában hozzájárulásomat nem adhatom.

Minthogy az építkezési árak előreláthatólag csak hosszabb idő elteltével fognak lényegesen alábbszállani, a háboru előtti árak visszatérte pedig nem is várható s így a kórház fölépítése lényegesen többbe fog kerülni, amint az eredetileg elő lett irányozva, szükségesnek tartom megfontolás tárgyává tenni, hogy miként lehetne a tervet az alapelvek megtartása mellett akként átdolgozni, hogy az építési költség csökkentessék. Erre nézve részben a 68597—1912. számú leiratomban már utmutatást nyújtottam, azonban még azt is hangsúlyoznom kell, hogy az ott javasolt módosítások még mindig nem lennének elegendők arra,

hogy a költségek lényegesen alább szálljanak. Ez a kívánalom csak úgy lenne elérhető, hogy teljesen új alapon dolgoztatnának ki a tervek, a számos betegpavillon helyett 1—2 tömbépület lenne tervezendő, miként az már több újabb keletű kórház létesítésénél kedvező eredménnyel sikerült. Miután azonban a kórház megépítésénél kizárólag a város egészségügyi érdekeinek lehető legtökéletesebb kielégítése lehet az egyedüli irányadó szempont, célszerűbbnek látnám, hogy a kórházépítés és a vele összekapcsolható egészségügyi intézmények létesítésének kérdése vezetésem alatt álló miniszterium illetékes egészségügyi és műszaki osztályának közreműködésével szóbelileg is meg tárgyalatnék és az esetleges módosítások a szóbeli tárgyalás eredményeihez alkalmazkodnának. Fölvonom tehát a város közönségét, hogy arra alkalmas időben a város kiküldöttjeinek bejelentésével a szóbeli tárgyalás megtartására előterjesztést tegyen.

Nem valószínű, hogy e leirat miatt véglegesen megfeneklik a kórházépítés terve. Most a tanács, talán más érvekkel, de bizonyára újból megsürgeti az építést.

HIREK

ooo

— **Magyarország szükségleti cikkeket kap Amerikából.** Mint a legjobb forrásból értesülünk, minden intézkedés megtörtént, hogy Amerika Magyarországot már a legközelebbi napokban a legszükségesebb anyagokkal ellássa. A napokban 15000 tonna fog érkezni Cette (Délfranciaország) kikötőjébe, ahol Svájcban és Bruckon keresztül Magyarországra irányítják a németek által a fegyverszüneti szerződés értelmében átadott vonatokkal az első küldeményeket. A küldemények teából, kávéból, textilárukból állanak és talán szén is jön. Amerika Ausztria és a Balkánországok ellátását is megkezdi.

— **Országos Munkástanács kongresszus Szegeden.** Jelentette a Délmagyarország, hogy a magyarországi munkástanácsok a jövő hónapban kongresszust tartanak Szegeden, hogy az ország közéletéről tanácskozzanak. Eddig 150 munkástanács jelentette be a szegedi szociáldemokratapárt vezetőségének részvételét. A kongresszust március 2-án tartják meg.

— **A népkormány rokonszenvvel kíséri a cionista mozgalmat.** A „8 Órai Ujság” írja ezen a címen: Hirt adtunk már arról, hogy a cionistákat meghívták a párisi békekongresszusra és a magyarországi cionisták egy küldöttsége a napokban már el is utazik Bernbe, onnan pedig Párisba. A küldöttség nevében **Guttman Mór** ma felkereste **Berinkei Dénes** dr. miniszterelnököt, hogy a magyar kormány támogatását kérje a cionisták mozgalmához. A miniszterelnök **Guttman** előadására a következőkben válaszolt: A magyar népkormány rokonszenvvel kíséri a cionista mozgalmat, amely a zsidóságnak nemzeti otthonot akar Palesztinában teremteni és szükségesnek tartja, hogy a világpolitikába bekapcsolódott zsidókérdés az igazság és kultúra következményei szerint találjon megoldást. A magyar népkormány, mely a wilsoni elvek alapján áll, teljes komolysággal veszi a népek önrendelkezési jogának elvét és tudja azt, hogy az összes magyarországi zsidók kivétel nélkül a magyar állameszmének, a magyar műveltségnek és törekvéseknek hívei és harcosai voltak és maradnak, a zsidó iskolákra és kulturális intézmények elérésére való szervezkedésüket egyáltalában nem tekintti hazafiatlan cselekedetnek.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte dr. **Kovács József** városi felső keresk. isk. tanárt és feleségét, **Szekerke Irént**, egyik kis lányuknak, **Klárának** váratlan elhalálásával. A temetés szombaton d. u. 5 órakor lesz a Tisza Lajos-körút 45. sz. gyászházból.

— **Kincsek a budapesti bankokban.** Hogy mennyi kincs van felhalmozva a budapesti bankokban, azt még hozzávetőleg sem lehet kiszámítani, de valószínű, hogy a magyar állam adósságának tekintélyes része kitelne belőle. A Hitelbankban, a Kereskedelmi Bankban, a Hazai Takarékpénztárban körülbelül nyolcezerre rug a sefe-k száma. Itt készpénzben, takarékkönyvekben, ékszerekben körülbelül 5—6 millárd van felhalmozva. Ez azonban a láthatatlan vagyonnak csak egyik része. Mindegyik bank még külön helyiségeket tart a ládák és koferek számára, amelyeket két méter vastag betonfalak és páncélos ajtók mögött óvatos emberek helyeztek el és a tulajdonképpeni vagyon ezekben a titkos kazamatákban rejtőzik. A magyar főúri családok összes arany-, ezüst és drága készletei itt van elhelyezve, közönséges spárgával átkötött fakofferekben. Ezt a kincset már csaknem lehetetlen felbecsülni. A nehéz arany kupák, Indiából jött gyémántok, mükincsek, drága képek, antik hegedűk, értékes Gobelinek, mind itt várják a boldogabb hajnalt, mikor ismét veszély nélkül a napvilágra kerülhetnek.

— **A régi pecsétek.** A kormánybiztos felkéri a szegedi állami és városi hatóságokat és hivatalokat, hogy amennyiben a kormányformaváltozás folytán új pecséteket és szárazbélyegzőket készítettettek, a használatból kivontakat csonkítatlanul a városi muzeum igazgatóságának szolgáltatassák be.

— **A Székely Nemzeti Tanács** fűtőanyag hiánya miatt rendes szombati ülését nem tartja meg. **Elnökség.**

— **A leszerelt katonák** országos szabad-szervezetének szegedi csoportja felhívja a leszerelt katonákat, hogy sérelmeik orvoslására kibontott zászló alá tömörüljenek. Jelentkezés naponta d. e. 8—11-ig, d. u. 2—5-ig a Páva-féle vendéglőben, Feketesas-u. 7. — A leszerelt katonák országos szabad-szervezetének csoportja felhívja a már beiratkozott tagokat, hogy hétfőn, február 24-én d. e. 9 órakor a Korzó-mozi helyiségében taggyűlésre jelentkezzenek. Tagsági igazolvány felmutatandó. **Ideiglenes szervező-bizottság.**

— **Szombaton délben kinyitnak a borbélyok.** Pénteken délután előbb a borbélysegédek, azután a gazdák tartottak ülést. A segédek a Munkás-otthonban jöttek össze. Elhatározták, hogy követeléseik mellett kitartanak. Örömmel vették tudomásul, hogy három mester **Wiszt, Beker Jakab** és **Beker József** a sztrájk tartamaira átengedték üzleteiket a segédeknek. Azt is elhatározták a segédek, hogy a Munkás-otthon szinpadán műhelyt fognak felállítani. — A mesterek az ipartestület nagytermében tanácskoztak. Az ülésen **Rácz** iparfelügyelő is megjelent. Az iparfelügyelő a segédek kívánságának teljesítése mellett foglalt állást. A mesterek úgy határozták, hogy nem egyeznek bele a teljes vasárnapi munkaszünetbe. A segédekkel való tárgyalások lefolytatására két bizottságot küldtek ki. Megállapodtak a mesterek abban is, hogy üzleteiket szombaton déli egy órakor akkor is kinyitják, ha időközben nem sikerül a megegyezés.

— **Alsótanyai földnélküli népének kívánsága a földosztásnál.** A kezdődő földosztás Alsótanyán csak azon esetben lesz igazságos és megnyugtató, ha a 15 holdon felüli örökbirtokkal rendelkezők eddigi bérletét a város felmondja s azokat az igazságosság sorrendjében a hozzá legközelebb lakó földnélküli: rokkantaknak, özvegyeknek és katonaviselteknek adja át, kifejezetten oly örökbérletként, hogy azt öröktulajdonul megválthassa. Az új földek, az illetők tulajdonába az ez évi termés letakarításával jutnának. Alsótanya földnélküli népe azzal az erős hittel várja ily módon való földhöz jutását, amennyire megvan győződve jójának igazságáról. (D.)

— **Teához nem jár rum.** A szegedi vendéglősök, kávézók és szállodások tanácsa beadványt intézett **Detre János** dr. kormánybiztoshoz, amelyben kérték, hogy egy csésze teához egy centiliter rum kiszolgáltatását engedélyezze. A kormánybiztos **Temesváry Géza** dr. h. főkapitányhoz tette át ez ügyet elintézés végett, aki a közéletügyi miniszterium 46, 461. sz. a. kiadott szesztilalomra vonatkozó rende-

letnek 3. szakasza alapján *el fogja utasítani a kávésok kérelmét*. Mivel a fönnt jelzett rendelet értelmében kávéházakban sör kiszolgálásán kívül mindennemű égetett szeszes italnak a kimérése tilos.

— **Kivágták a Lechner-tér fáit.** Valamikor — nagyon régen lehetett — állítólag park vagy diszkrét volt a Lechner-kert, amely Szeged újjáépítésének tervezőjétől kapta a nevét. A park azonban nagyon régóta teljesen elhanyagolt kis liget a város belsejében, amelyben — mély fekvésénél fogva összegyűlt a víz, a sár. Éjjelekenként buvóhelyül szolgált, különösen nyáron, mindenféle züllött embereknek, akik miat a közbiztonság sem a legjobb lábon állott a környéken. A mostani fainség alighanem teljesen *beszünteti* a Lechner-kertet. Kivágnak a fáit s már nem nagyon sok van belőle. A Lechner-kertért egyébként igazán nem nagy kár.

— **Szociáldemokrata ülések.** Szombaton a következő ülések lesznek: A földmunkások a Munkásotthonban délután 5 órakor, a leszámoló hivatali tisztviselők délután fél 4 órakor a hivatal nagytermében, a borkereskedők, pincemes-terek, sörbiztosok és szikvizgyári munkások este 6 órakor a Kálvária-utcai Barna-vendéglőben, az építési rajzolóok és munkavezetők délután 5 órakor a Munkásotthon 5-ös számú szobájában, a kéményseprők délután 6 órakor a Munkásotthon 6-os számú szobájában, a Szlavónia butorgyárnál érdekelt segítők a Barna-vendéglőben (Török-u. sarok) délután 3 órakor gyűlést tartanak. Este 7 órakor szemináriumi előadás lesz folytatólagos vizsgázással. A munkásotthon-bizottság fontos ügyben a rendes időben ülést tart.

— **A Szegedi Újságírók Szabadszervezete** szombaton délután fél 4 órakor a rendőrfőkapitányi hivatal helyiségében fontos ügyben ülést tart, amelyre minden újságíró föltétlen megjelenését kéri.

— **Olcsóság Ujszegeden.** Ujszegeden pénteken új makszimális árak léptek életbe. Ezek az árak a következők: Szalonna 20, sertésus

18, marhahus 10 korona kilónként, tej literenként 1.60—2 korona, tojás darabja 60 fillér, kenyér kilója 2.50, hizott liba 14—16 korona kilónként.

— **A szociáldemokrata párt** felkéri mindazokat, akik a március 1-én Szegedre érkező munkástanácsi delegáltak számára lakást engedhetnek át, jelentkezzenek a párt irodájában.

— **Szervezkednek a szellemi munkások.** Vasárnap délelőtt féltizenegy órakor tartják első alakuló üléstiket a szellemi munkások az I. kerületi szociáldemokrata pártszervezet helyiségében a Széchenyi-tér 2. szám alatt.

— **A Szegedi Kereskedők Szövetsége** február 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartja alakuló közgyűlést, amelyre Szeged összes kereskedőit ezúton is meghívjuk. A Szegedi Kereskedők Szövetségének előkészítő bizottsága.

— **A Tűz irodalmi estélye.** A Tűz irodalmi estélyét, amely pénteken vis major miatt elmaradt, ma szombat este 6 órakor tartja meg a városháza közgyűlési termében.

— **A földosztás törvénye.** Ezen a címen uéhány nap mulva megjelenik dr. Erdély Jenő ismertetésében a földosztásról szóló néptörvény szövege és magyarázata az ahhoz tartozó miniszteri rendeletekkel együtt. A nagy és bonyolult törvény helyett könnyen érthető nyelven világos csoportosításban ismerteti a füzet a földosztással kapcsolatos tudnivalókat. „A földosztás törvénye” megrendelhető a „kiról van szó” szerkesztőségénél Budapest IV., Kecskeméti-u. 6. szám. Ára ajánlott bérmentes küldéssel 2 korona 45 fillér.

— **A Szegedi Tanítók Szakszervezete** 19-én munkás szemináriumok szervezését határozta el. Elhatározta továbbá, hogy ellenőrizni fogja a tanfelügyelőség, az iskolaszék és a főigazgatóság működését. Ezen ellenőrzés foganatosítására a főigazgatósághoz Borosnyay Károly és dr. Vágh Sándor, az állami tanfelügyelőség és az iskolaszékhez Osztrovszky József, Fenyvessy Béla és Szeless Ilona elvtársakat jelölte ki.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

0000

MŰSOR:

Szombat délután: „Nebántsvirág” operett.
Szombat este: „Cornevillei harangok”. Premierbérlet B. 23.

Vasárnap délután: „Hejehuja báró”, operett.
Vasárnap este: „Tul a nagy Krivánon” dalosjáték.
Hétfő: „Cornevillei harangok” operett. Idénybérlet páros 56.

Kedd: „Annuska” vigjáték. Idénybérlet páratlan 57.
Szerda: „Pillangó főhadnagy” operett. Idénybérlet páros 58.

Csütörtök: „Mignon” opera. Idénybérlet páratlan 59.

A szintársulat elmozdította a szinigazgatót.

A szintársulat tagjai péntek délelőtt gyűlést tartottak, amelyen szenvedélyes hangon tárgyalták meg jelenük és jövődjük sorsát és végezetül egyhangulag kimondták, hogy Almássy Endre szinigazgató nem maradhat tovább a társulat élén, hanem a szezon végéig egy megválasztandó öttagú direktórium fogja vezetni a konzorciumos társulat ügyeit. A szintársulati gyűlésen még azt is elhatározták, hogy a jelenlegi színházi orvos helyett mást, lehetőleg két specialista orvost bíznak meg a színházi orvos teendőinek ellátásával. A szintársulati gyűlés határozatához nincs sok hozzászólni valónk. Ez a szinigazgatóra tartozik, aki azonban már kijelentette, hogy ha a város becslés alapján átveszi teljes felszerelését, lemond szinigazgatói jogáról és félre áll. Ime, ide vezetett a konzorcionális rendszer, amely ellen mi mindig küzdöttünk. Ha vége lesz ennek a színházi esztendőnek és bárki is szervezi meg a jövődjő szintársulatot, a konzorciumos állapotnak meg kell szünnie, fixre kell a tagokat szerződtetni, nehogy

a mostani rendszer és állapot a színügy kárára visszatérhessen.

* **A cornevillei harangok.** Az előző generáció az operettet Offenbach, Planquette, Audran, Lecocq, Suppee, Strauss és Varney műveiből szerette meg. Ezekben a zeneirokban volt invenció, ötlet, humor és a dallamnak az a bőséges forrása, ami csak az elmúlással apadt ki. Nem irtak táncmuzsikát, mert nem a lábat, hanem a hangot, az énekművészetet foglalkoztatták az operettjeikben. És e kiválóságok között is mester volt Planquett, a romantikus zeneirok, a gall humornak zenében való csodás megszólaltatója. A szegedi színpadnak valamikor ünnepi estéi voltak *A cornevillei harangok* előadásai, a szereplők révén is. Nagyszerű színészek és énekesek játszották és énekeltek Planquettnek immár patinás művét, amelynek szövegkönyvében több történet, izlés és cselekmény van, mint némely sorozatos előadásban színrekerülő, mondva csinált sikerű drámai szindarabban. Nemcsak a mai közönségnek, de a mai színésznemzedéknek is idegen és szokatlan ez a mesteri alkotás. Nem találják meg a báját, a finomságát, a hangulatát és ami teljes értékűvé teszi: a költészetét. És ebből ered, hogy minden emoció, a gyönyörűség legkisebb megnyilatkozása nélkül folyt le az előadása. Déri

URÁNIA

Magyar Tudományos Színház.

Telefon 872.

Telefon 872.

Péntektől-vasárnapig február 21-től 23-ig

LENGYEL MENYHÉRT

:: világhírű színműve: ::

A táncosnő

Dráma 4 felvonásban.

A főszerepekben:

Leopoldine Konstantin
Fengvessy Emil és

:: Kertész Dezső. ::

Előadások köznapokon: fél 5, 6 és fél 8 órakor
Vasárnap és ünnepnapokon fél 2, 3, fél 5, 6 és fél 8 órakor.

Royal Apolló Színház Szeged,

Gizella-tér. 185 Telefon 608.

Szombaton február 22-én

Szenzációs!

Szenzáció!

A grófnő és cigányprimás

Legújabb sláger dráma 4 részben.

És a kísérő műsor.

Előadások fél 5, 6 és fél 8 órakor.
Vasárnap fél 2, 3, fél 5, 6 és fél 8 órakor.

Korzó Mozi R.-T.

TELEFON: 11-85.

Igazgató: VASS SÁNDOR.

TELEFON: 11-85.

Szombaton és vasárnap

A Nordisk-gyár film szenzációja

Mara Wieth és Carió Wieth
a főszerepben

A diadalmas asszony

Dráma 4 felvonásban.

Előadások vásár- és ünnepnapon fél 2, 3, fél 5, 6 és fél 8, köznapon fél 5, 6 és fél 8 óra

Rózi már régen játsza Serpolettet, Miksa Ilona viszont először Germainet. Halmos Gyula daliás Hanry marquis, akinek azonban lágyabb éneklési módhoz kellene szoknia. A keringőt, a csodaszépet, elhibáztottan nyújtott tempóban énekelte. Szilágyi Aladár Gáspár apóját, Solymosy Sándor biróját ismételtén láttuk és hallottuk, ugyancsak Ocskay Kornél Grenicheuxjét, amely elismerésre érdemes szépségeknél volt az előidézője. Ennyi és így történt a repriz alkalmával és a színház öreg krónikása a multak előadására gondol, amikor a nézőtér nem volt teli, csak az együttes szereplése — művészetével . . .

* **Rajnai Hugó** megvált a társulattól. A mult héten megirtuk már, hogy a szintársulat basszistája, **Rajnai Hugó** eltávozott a városból és már nem működő tagja a szegedi szintársulatnak. Erre a hírünkre a szerkesztőséghez intézett levelében nyilatkozik **Rajnai Hugó**, aki azt írja, hogy miután a színháznál fennálló rendszerrel megbarátkozni nem tudott, kilépett a társulat kötelékéből. A fiatal és széphangu basszista még azt is megírta, hogy **Almássy Endre** szinigazgatónak kijelentette, hogy ha a rajta esett sérelmek orvoslást nyernek, szerződéses kötelezettségének kész eleget tenni. Azt is hangoztatja **Rajnai** levelében, hogy itt működése idején a szinigazgatóval semmi néven nevezendő nézeteltérése nem volt. Minden esetre sajnálatos, hogy egy olyan értékes énekes, mint amilyen **Rajnai**, megvált a társulat kötelékéből.

KÖZGAZDASÁG

0000

Tőzsde. Budapestről telefonálja tudósítónk: Az értéktőzsdén, mindjárt az üzlet megnyitáskor megélnékült a forgalom. Osztrák 691—684, Magyar 978—970, Fabank 827—820, Hazai 488—492, Agrár 371—379, Concordia 650—635, Gizella 620, Beocsini 1310—1314, Drasche 1110—1118, Általános közszen 2059—2105, Salgó 1045—1030, Szászvári 855—860, Urikányi 900, Schlick 390—388, Adria 1390, Danica 1080—1035, Klotild 514—515, Nasici 2990—3010, Országos fatermelő 783.

MOZI.

0000

HETI MŰSOR:
URÁNIA MŰSORA:

Péntektől—vasárnapig: „A táncosnő.“ **Lengyel Menyhért** világhírű színműve 5 felvonásban. A főszerepben **Leopoldine Konstantin**, **Fenyvesi Emil** és **Kertész Dezső**.

VASS-MOZI MŰSORA:

Péntektől—vasárnapig: „Havasi szerelem“ a **Stár-film-gyár** remeke, a főszerepben **Lóth Ila**, **Kornai Richárd** és **Fiáth Róbert**.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
PÁSZTOR JÓZSEF.

Barta Ágoston

fogműterme
Rigó-utca 1.
Telefon 13—64.

155

Elismerten legjobb hatású a vaidi
Erdei Ibolya krém

Egyedül kapható a **MEGVÁLTO** gyógyszerárban Szeged, Kállay Albert-u. 4.

„**Ferravin**“ chinavasbor. Vérszegények, gyengélkedők, lábbadozók gyógyszer. Főrakár: a **MEGVÁLTO** gyógyszerár Szeged, Kállay-u. 4. Kapható minden gyógyszerárban helyben és vidéken.
„**Ferrarin**“ névre ügyeljünk. 226

Nem dicsekszünk

azzal, hogy áraink a legolcsóbbak. De hogy a portékánk a **legtöbbet** ér, arról mindenkinek módjában van meggyőződni. Főleges ugyanis bizonyítani, hogy az a portéka éri a legtöbbet, amelyik legjobban felül meg a célnak. Tegyen egy kísérletet és akkor meg fog győződni arról, hogy a legolcsóbb, mert feltétlenül-biztosítja az eredményt a „Délmagyarország“ hirdetése.

Gárgyán Márton utóda

Rendez: temetéseket egyszerű és díszes kivitelben. Elvállal: ravatalozásokat, hullaszállításokat, a bel- és külföldre, gyászlapok nyomását. gyász hirdetéseket a napilapok részére, sírok díszítését. Telefon 60. sz.

207

FODOR TESTVÉREK
„**KEGYELET**“

DISZTEMETKEZÉSI INTÉZET
SZEDED, SZÉCHENYI-TÉR 6.

Nagy raktárt tart: hazai és külföldi sarkophagokban, fa- és érc koporsókban, selyem, brocát- és tüláglé szemfedőkben, párnákban. Telefon 60. sz.

Fizessen elő a

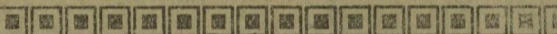
DELMAGYARORSZÁGRA

Minden nap a kora, reggeli órákban házhoz hordják . . .

Előfizetési ára egyhónapra 6 korona.

Legjobb folytonégő kályhák

„**Meteor**“ rendszer, nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók **Bruckner Testvérek Vasudvar** Szeged, Tisza Lajos-körút és Kossuth Lajos-sugarút sark. Ugyanott Sack-ekék és vasboronában is állandó nagy raktár van. 162

Hirdetmény.

A helyben levő francia tűzparancsnokság alábbi zöldség és élelmiszerfélék szállítására intéz felhívást: Hetenkint körülbelül a következő mennyiségek szükségletnek:

Burgonya	1500 kg.
Káposzta (fejes)	1000 kg.
Hagyma	300 kg.
Sárgarépa	1000 kg.
Fehérrépa levesnek való	300 kg.
Szárzab	300 kg.
Fokhagyma	30 kg.

Az ajánlatok a szállítási felvételekkel a fenti parancsnokság irodájába f. hó 28-án déli 12 óráig nyújtandók.

Szeged, 1919. február 21.
2404/1919. eln. sz.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

Póthirdetmény.

A városi gépkocsi fuvarozás üzemvezetői állásra kiegészített pályázatot ajánlati feltétele akként értelmezendő, hogy ajánlatok a havi állandó javadalmazás és a jövedelem részesedési feltételeket foglalják magukban.
Szeged, 1919. február 21.
1779/1119 eln. sz.

Dr. Somogyi Szilveszter,
polgármester.

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPIR
ES HÜVELY
FEJÜLMULHATATLAN

Figyazzunk a védjegyre

Felhívás szőlőtelepítésre!

Elsőrendű garantált filoxeramentes **Nova**-féle hazai **magántermő** gyökeres **szőlővessző** eladás **kedvezményes** áron. Készlet kettő millió. Mindenütt telepíthető. Jó siker várható. Nagyban telepítésekre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újjátelepítésére, valamint hiányok pótlására ajánlható. **Nova**-féle fehér- és külön vörös bortermő fajokban kaphatók. Ára igen szép dus erős gyökérzetű szavatolt első osztályú minőségben ezer darabonként **K 300**.— Tavaszi szállításra, a rendelést kitevő összeg előzetes beküldése ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvétele. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletét. Ki most rendel, az a tavasszal idejekorán fog ültethetni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket név, lakhely, utolsó posta, megye és rendeltetési vasúttalombas pontos feltüntetésével a pénztulvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által kéretek beküldeni, cím: 259

„**NOVA**“ szőlővessző- és szőlőültvénytelep kezelősége. **ARAD, Szabadság-tér 10**

JRÓGEP mechanikai

üzlet. Mindennemű **irógépek** javítását és évi jókarban tartását jutányosan elvállalom. Használt és új **irógépek** kaphatók. Sikertelt **legjobb** minőségű **irógép-szallagot** és **carbon-copirpapirokat** beszerez-nem. Telefonrendelést azonnal szállítom.

KELEMEN

Szegedi Tábla, Törvényszék és Járásbíróságok **irógép** műszerésze **Somogyi-utca 24 szám**
Telefon 1322. szám. 221

Szeged város gazdasági hivatala.

Faeladási hirdetmény.

A 4419. és 1984/1919. tan. illetve 690/1919. eln. sz. határozatok alapján közhírré teszem, hogy a Vásárhelyi-sugarúti akácfa — valamint a szabadkai törvényhatósági-ut elején levő gledicsia fák és pedig a Vásárhelyi-sugarúti fák f. évi febr. hó 24-én, a szabadkai-uti fák pedig febr. 25-én délelőtt 8 órakor a helyszínen talpon állva a bizottság által megállapított áron eladatni fognak. A fák vevők által gyökerestől lesznek kitermelendők. Az eladás mindkét napon a város feljeli részen lesz megkezdve.

Elsősorban azok részére fog fa eladatni, kik a Makkos-erdei vagy az alsóközponi ut fáiból még nem vettek. Bevásárlási könyv felmutatandó.
Szeged, 1919. február hó 20-án.

Várkonyi, gazd. intéző.

Redőnyjavításokat,

ujak szállítását elvállal **Fekete Vilmos**
Redőnyipar vállalata.
Református-palota. 223 Telefon 13—53.

